

4037739 LCRU/M : สาขาวิชา: พัฒนาชนบทศึกษา; ศศ.ม. (พัฒนาชนบทศึกษา)

คำสำคัญ : สถานภาพ / การแต่งงาน / สตรี / เผ่าม้ง

ธงชัย ศรีเมือง : สถานภาพภายหลังการแต่งงานของสตรีเผ่าม้ง กรณีศึกษา บ้านทับเบิก ตำบลวังบาล อำเภอหล่มเก่า จังหวัดเพชรบูรณ์ (THE POST-MARITAL STATUSES OF HMONG WOMEN : A CASE STUDY OF BAN THAPBOEK, WANGBAN SUB-DISTRICT, LOMKAO DISTRICT, PHETCHABUN PROVINCE.) คณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์ : เรืองเดช ปิ่นเชื้อน ขัติย์ M.A., Ph.D., เอี่ยม ทองดี ศศ.บ., ศศ.ม., ยงยุทธ บุราสิทธิ์ ศศ.บ., ศศ.ม., 119 หน้า. ISBN 974-04-2137-7

วิทยานิพนธ์นี้เป็นการศึกษาสถานภาพภายหลังการแต่งงานของสตรีเผ่าม้ง กรณีศึกษาบ้านทับเบิก ตำบลวังบาล อำเภอหล่มเก่า จังหวัดเพชรบูรณ์ เป็นการศึกษาเชิงคุณภาพ โดยการสัมภาษณ์ การสังเกต และการสังเกตแบบมีส่วนร่วม มีวัตถุประสงค์ศึกษาถึงลักษณะสถานภาพภายหลังการแต่งงานของสตรีเผ่าม้ง ลักษณะการเปลี่ยนแปลงสถานภาพภายหลังการแต่งงานของสตรีเผ่าม้ง รวมถึงปัจจัยหรือเงื่อนไขการเปลี่ยนแปลงสถานภาพภายหลังการแต่งงานของสตรีเผ่าม้ง

ผลการศึกษาพบว่า สถานภาพภายหลังการแต่งงานของสตรีเผ่าม้งมีหลายสถานภาพ คือ ในฐานะลูกสะใภ้ ในฐานะภรรยา และในฐานะการเป็นมารดา สตรีที่อยู่ในฐานะดังกล่าวมีสถานภาพและบทบาทที่อยู่ในวงจำกัดและเป็นรองบุรุษ เป็นลักษณะผู้ตามที่ดี ได้รับสิทธิในการนับถือสิบบรรพบุรุษของสามี และอยู่อาศัยร่วมกับญาติในครอบครัวฝ่ายสามี ส่วนสิทธิและอำนาจในการตัดสินใจเกี่ยวกับกิจกรรมในครอบครัวพบว่า มีสิทธิและอำนาจที่จำกัดและมีความแตกต่างตามรูปแบบครอบครัว คือ ในครอบครัวขยาย การตัดสินใจขึ้นอยู่กับบิดาและมารดาของสามี ส่วนหน้าที่ของสตรีพบว่า เป็นแรงงานที่สำคัญในครอบครัวและการปรนนิบัติรับใช้สามี ตลอดจนปรนนิบัติรับใช้บิดา มารดาของสามี ในรูปแบบครอบครัวเดี่ยวพบว่า สิทธิและอำนาจในการตัดสินใจในครอบครัว สามีเป็นผู้ตัดสินใจที่มีอำนาจเด็ดขาด ส่วนหน้าที่ของสตรีพบว่า เป็นแรงงานในครอบครัวและปรนนิบัติรับใช้สามี ส่วนปัจจัยที่ทำให้สตรีสถานภาพของสตรีที่เป็นรองจากบุรุษ พบว่าปัจจัยจากค่านิยมเรื่องระบบชายเป็นใหญ่ ผนวกกับเศรษฐกิจแบบทุนนิยมที่เน้นเรื่องเงินตรา งานของบุรุษจึงถูกให้คุณค่าและความสำคัญ ในขณะที่งานของสตรีมีคุณค่าลดลง

ข้อเสนอแนะในงานวิจัยคือ เเร่งรัดการพัฒนาสตรี โดยหน่วยงานของรัฐควรส่งเสริมในการจัดตั้งและพัฒนาองค์กรสตรีในชุมชนให้มีคุณภาพและประสิทธิภาพ